

DE ROEPTOETER

Het mini-museum.

Thema voor *alle* kinderen van de basisschool. 6 lessen, inclusief de opening van een tentoonstelling. Leuk voor bij een open dag! Of in de periode van de oudergesprekken. Dan hebben de wachtende ouders wat moois om naar te kijken...

* TIPTOOL: je kan dit thema ook inpassen in elk ander thema: bijvoorbeeld: als je toch al bezig bent met een geschiedenis onderwerp (Romeinen, Gouden Eeuw, IJzeren eeuw, 2^e wereldoorlog), dan laat je de kinderen voorwerpen verzamelen en bespreken en tentoonstellen in hun mini-museum, die te maken hebben met die periode uit de geschiedenis. Of heb je een thema 'de brandweer'? Dan laat je de kinderen een mini-museum maken met voorwerpen, die iets te maken hebben met de brandweer.... Of je hebt het over een voorwerp, dat veel betekent voor het kind: een souvenir van de vakantie of iets dierbaars als een knuffel of dat oude sjaaltje van de overleden oma... Gebruik je eigen fantasie!!! Simpel!!!

-In de lessen hieronder ga ik uit van de *vrije keuze van de leerlingen*. Wat nemen zij mee voor hun eigen mini-museum? Dat kan dus van alles zijn... spannend en vaak ontroerend en verrassend! Let maar op!

***Onderwerp:**

-De geschiedenis van kleine spullen.

De kinderen gaan op onderzoek uit naar het ontstaan van kleine voorwerpen/uitvindingen. Ze filosoferen met elkaar over de betekenis van kleine spullen.

***Doel:**

-De leerlingen maken allemaal hun eigen mini-museum in een doos. Hetzij als kijkdoos (de klassieke vorm: dicht van alle kanten met lichtdoorlatend maar mat papier bovenop en kijkopeningen rondom), hetzij als plattegrond in 3D, (van bovenaf te bekijken in de doos of met een tekenprogramma op de computer),hetzij in een doos-op-zijn-kant (dan is alles te zien vanaf 1 open kant en is de bodem van de doos de muur van het mini-museum).

-De mini-musea worden tentoongesteld (allemaal tegelijk) of op een andere manier gepresenteerd (individueel: spreekbeurten?).

-In hun museumje laten zij zien, wat ze allemaal kunnen weten over dat ene kleine voorwerp. Herkomst, materiaal, leeftijd, betekenis, persoonlijke waarde)

Hoe heet hun museum?

***Aanpak:**

-De kinderen gaan nadenken over vroeger en nu en zoeken naar kleine voorwerpen, die iets groots hebben !

-Ze visualiseren hun 'onderzoek' in de vorm van een mini-museum in een doos.

***Tijdspad:**

-Er zijn 6 lessen van ongeveer een uur, inclusief de start van de presentaties en/ of de openingsceremonie van de tentoonstelling.

***Materialen:**

-*Voor de jongsten (gr 1 t/m 4)*: Het boek: Klein maar dapper van Berrie Heesen (blz 51, Het Stenenmuseum) (Damon 1996)

-*Voor de ouderen (gr 5 t/m 8)* :Het boek: Juttertje Tim van Paul Biegel (Holland)

- Informatie van het internet of uit een goede geschiedenis methode (19 eeuw, uitvindingen) en afbeeldingen van uitvindingen uit de IJzeren eeuw (19^e eeuw)
- Afleringen van het Klokhuis: Welkom in de IJzeren eeuw
- Gebruik als leerkracht voor de jongste kinderen een handpop voor de 1^e les*
- *Knutselpul: Voor ieder kind een (schoenen)doos (zelf laten meenemen van thuis)
- Kosteloos materiaal
- Gekleurd papier (restjes) en karton
- Lijm, ijzerdraad, paperclips, touw en splitpennen
- Scharen en prikpenen
- GEEN PLAKBAND! Dat is geen betrouwbaar noch duurzaam constructiemateriaal.

Les1 Oud en Nieuw

Les 2 Het stenen-/ juttersmuseum

Les 3 Verzamelen en sorteren

Les 4 Bouwen en beschrijven

Les 5 Presentaties oefenen en de doos nog verder afwerken

Les 6 Ik verklaar het museum voor geopend!

Les 1 Oud en nieuw (filosoferen)

De kinderen gaan met elkaar nadenken over oud en nieuw.

**Start voor de jongsten(gr 1 t/m 4):*

-Zet ze in de kring en roep de hulp in van je handpop.

De pop is verdrietig! Het oude jaar is weg! Waar is het gebleven? En moet nu alles weer helemaal overnieuw? Daar heeft de pop helemaal geen zin in...

Weten de kinderen de pop te troosten?

Ga na je spel door naar de vragen!

**Start voor de anderen (gr 5 t/m 8):*

-Maak kleine groepjes en geef ze de vragen op kaartjes. Laat ze met elkaar over de vragen praten. Centraal terugkoppelen na afloop van het gesprek is leuk!

-Zet hun antwoorden en opmerkingen dan op een grote flipover of het digibord.

(Twee cirkels, die elkaar overlappen in het midden. Cirkel 'oud' en cirkel 'nieuw'. Wat komt er in de overlap?) Heb je een fijne groep die niet te groot is, dan kan je ook met ze in de kring filosoferen. Is de groep wel groot, verdeel ze dan in maatjes (tweetallen) en laat dan een deel van de kinderen in de binnenkring zitten en geef de buitenkring de opdracht om te noteren van hun maatje zegt.

**Kern:*

- Filosofer over deze mogelijke vragen (voor alle leeftijden ja, ook voor de kleuters!!!):

Wat is oud? Wat is nieuw? Wanneer ben jij oud? Wanneer is iets oud? Is in het nieuwe jaar alles weer nieuw? Waar is het oude jaar? Hoe oud zou jij willen zijn?

Wat weet jij over vroeger? Hoe weet je dat? Wanneer begint vroeger? Is gisteren al vroeger?

Was vroeger alles beter? Is nu alles beter? Wat zou je niet willen veranderen? Wat kan er wel nog beter worden?

Hoe is de wereld ontstaan? Hoe weten we dat? Is het belangrijk om dat te weten? Wat betekent het jaartal 2020? 2021?

Wat zou jij voor altijd willen bewaren?

Wat mag voor jou nooit voorbijgaan?

**Afsluiting voor de jongsten:* is de pop weer blij? Maakt de pop plannen voor het nieuwe jaar?

Wat zou de pop graag gaan doen in het nieuwe jaar?

**Afsluiting voor de anderen:* vertel wat het thema zal zijn voor de komende weken.

Vorbereiding door de leerkracht voor de volgende lessen:

-Verzamel zelf een aantal willekeurige kleine voorwerpen. Dat kan van alles zijn! Huishoudelijke dingetjes, speelgoedjes, instrumentjes, schelpen, stenen, stukjes glas, eindjes touw, maar ook (afbeeldingen van) de kleine en grote uitvindingen van de 19e eeuw (paperclip, wasknijper, wc papier, spijkerbroek, telefoon etc.)

-Lees vast het Stenenmuseum (blz 51 uit Klein maar Dapper) of het 1^e hoofdstuk van Juttertje Tim.

Les 2 Het stenenmuseum/ Het juttersmuseum (filosofen)

De kinderen filosoferen nog even door, maar nu n.a.v. een verhaal (of een gedeelte daarvan).

**Start voor de jongsten:*

- Lees het Stenenmuseum (blz 51 uit Klein maar Dapper) voor.

**Start voor de ouderen:*

-Lees het eerste hoofdstuk van Juttertje Tim voor, blz 5 en 6, tot en met (...) *vreemde schelpen, een dooie bruinvis en een linkerschoen en de staart van een zeemeermin.*(...)

**Kern:*

-Filosofeer met alle leeftijden nog een beetje door! Mogelijke vragen:

Wat is een museum? Hoe leg je dat uit? Ben jij wel eens in een museum geweest? Wat heb je nodig om een museum te maken? Kan er een museum zijn van (noem hier een aantal volkomen willekeurige voorwerpen/dingen/ verschijnselen) tafels, melktanden, knuffels, geld, wilde dieren, gedachten, voetstappen, verhalen, dromen, mooie doelpunten, etc

**Verwerking:*

-De kinderen gaan plannen maken en brainstormen over de mogelijkheden, die zij nu al zien.

Voor welk voorwerp/ding/verschijnsel zou jij een museum willen maken?

Wat heb je daarvoor nodig? Wie kan je daarbij helpen?

Voor de jongsten:

-teken vast wat je van plan bent!

Voor de ouderen:

-maak een lijstje van mogelijke kleine voorwerpen, waar jij wel iets over uit wilt zoeken of al iets van weet.

-De kinderen helpen elkaar, in kleine groepjes of in tweetallen, maar maken uiteindelijk wel allemaal een individueel eindproduct.

**Afsluiting:*

-De kinderen gaan van thuis allerlei kleine voorwerpen meenemen. (huiswerk!)

Les 3 Verzamelen en sorteren

**Start:*

-De door de kinderen meegebrachte spulletjes worden op een grote tafel bij elkaar gelegd.

**Kern en verwerking:*

Nu kan je allerlei activiteiten bedenken. Hieronder vind je er een paar, in willekeurige volgorde te gebruiken!

1. Laat de voorwerpen sorteren (naar materiaal, kleur, vorm, grootte, soort/identiteit, anciënniteit, functie) Wat hoort bij elkaar? En waarom? En waarom niet?

2. Je kunt de kinderen ernaar laten kijken en er daarna een doek overheen gooien. Wat hebben ze onthouden van wat er ligt? Als groep? Of als individu: als A niet meer verder kan, krijgt B de beurt...

3. Je kan voorwerpen weghalen, zonder dat de kinderen dat mogen zien. Wat is er weg? De hele groep sluit even de ogen of je stuurt tweetallen, drietallen even naar de gang.
4. Je geeft van een voorwerp een omschrijving. Kunnen de kinderen raden, welk voorwerp jij bedoelt? Dit kunnen de leerlingen ook samen doen: in tweetallen of in groepjes of iemand is even de meester of juf.
5. Het dictee van die dag vervang je door een dictee met de namen van de meegebrachte objecten.
6. De kinderen kiezen een aantal objecten om zo precies mogelijk na te tekenen.
7. De kinderen gaan proberen het object van hun keuze precies te omschrijven.
8. De kinderen laten hun object aan elkaar zien en vertellen erover: waar komt het vandaan? Van wie is het? Wat is de waarde? Wat kan je ermee? Waarom hebben ze dit gekozen?
9. De kinderen verzinnen een kort verhaal over één of meerdere objecten.

**Verwerking:*

-Het onderzoek gaat starten: wat zou je allemaal kunnen vertellen en laten zien in je museum? Heb je een mooie steen mee? Laat dan zien waar je die vandaan hebt! (Afbeelding van de vindplaats) of laat zien, waar de steen bij jouw thuis ligt (afbeelding van de vitrinekast). Heb je nog meer kleine voorwerpen, die erbij horen? Dan neem je die ook mee of een afbeelding ervan (het schepje, waarmee je de steen hebt opgescheept...de hamer, waarmee je de steen hebt gespleten).

**Huiswerk:*

-Neem voor de volgende les een doos mee (schoendozen zijn het best, maar als je de ruimte hebt in je klaslokaal, laat ze dan ook in de keuze van doos vrij!)

**Afsluiting:* de voorwerpen gaan in een kijkkast of bij de kinderen zelf op hun tafeltjes. Wat niet gebruikt wordt geef je mee naar huis...

Les 4: Bouwen en beschrijven

Nu gaan de kinderen aan de slag met het bouwen van hun museum.

Ze maken vakjes/opstapjes of kastjes in de doos. Ze bekleden de muren en de vloer. Ze maken beschrijvingen bij elk voorwerpje. Ach, je kent dat wel.... Aan de slag gewoon!!!

Zorg voor veel kosteloos materiaal, inclusief lapjes en wolletjes.

TIPTOOL: Objecten kunnen ook worden opgehangen in de doos, aan draadjes of stukjes ijzerdraad.

Zijn er ook mensjes in het mini-museum? Die kunnen ze maken van klei!

Les 5: De presentatie(s) voorbereiden en de doos afmaken.

Wat vindt de klas leuker: individuele presi's of een grote tentoonstelling? Pas daar dan de voorbereidingen op aan.

-Laat ze de individuele presentaties oefenen met een maatje. Dat maatje geeft ze tips en tops. Misschien kan er nog wat verbeterd worden aan de doos?

-Hoe wordt de tentoonstelling ingericht? Waar? En hoe wordt de tentoonstelling geopend? Door wie? Worden er kijkers bij uitgenodigd? Andere klassen? Ouders? Maak dan ook een leuke uitnodiging! En natuurlijk komen er ook posters/ affiches over de tentoonstelling in de hele school te hangen...

Les 6: Hierbij verklaar ik de tentoonstelling voor geopend!

(Of de start van de presentaties individueel...)

Veel plezier! Maak er wat van! Meer tips nodig? Neem dan contact met mij op!

